

21.11. Paasitorni

klo 16.00-19.00

**Kulttuuripoliittiset
keskustelunavaukset**

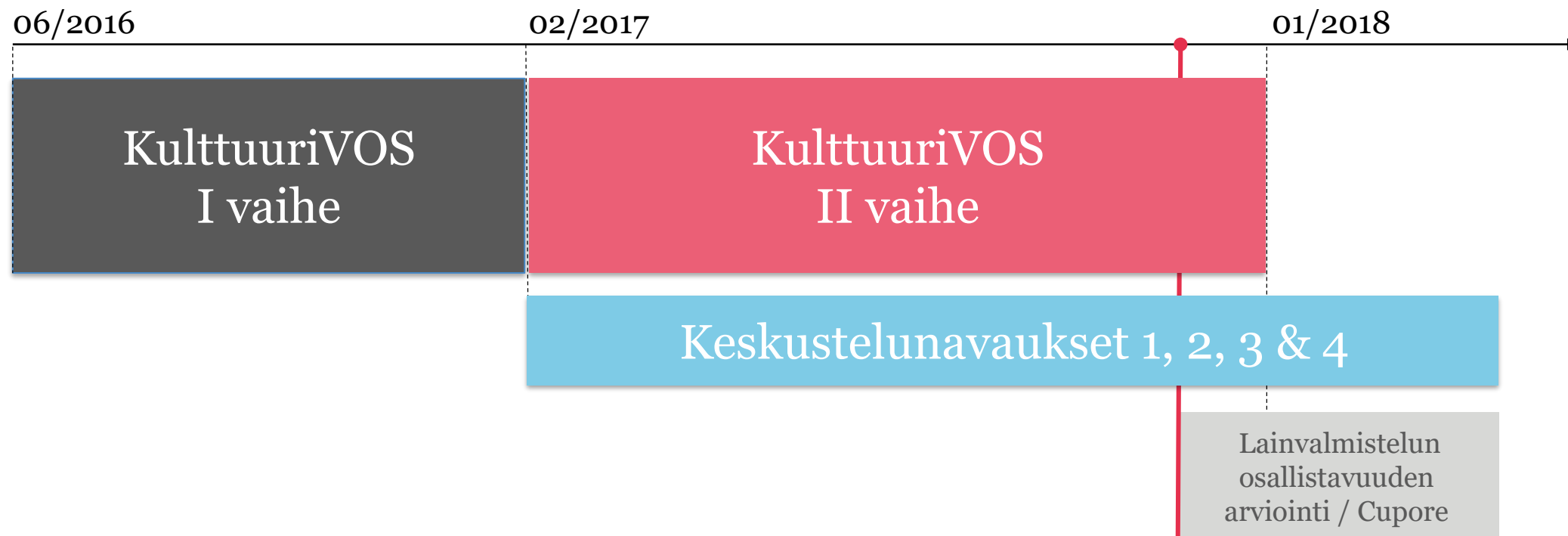
Tervetuloa!

Kulttuuripoliittiset keskustelunavaukset

OHJELMA

- 15.30 Ilmoittautuminen ja iltapäiväkahvi
- 16.00 Avaus ja tervetuloa, *Jaakko Kuusisto, kapellimestari, säveltäjä*
Keskustelunavausten esittely, *Helena Mustikainen, Sitra*
- Keskustelunavaukset 1,2,3 & 4**
- Kulttuurin myönteisten vaikutusten esilletuominen, *Liisa Hyssälä ja Jouni Backman, Sitra*
- Yhteinen keskustelu*
- 18.00 Kuplivaa ja pientä naposteltavaa keskustelunavausten ständeillä:
Mahdollisuus keskusteluun ja verkostoitumiseen
- 19.00 Tilaisuus päättyy

KulttuuriVOS -työn eteneminen

Keskustelunavaukset

- 1** **a** Sitran blogisarja sekä tutkimuskooste taiteen ja kulttuurin vaikutuksista
b Viestintäyhteistyö Artsequal-hankkeen kanssa
- 2** Kulttuurialan yhteisen edunvalvontajärjestö KULTA:n perustaminen?
- 3** Monigenreklubit musiikin vapaan kentän tuotantoalustana
- 4** Freelancer-työn haasteiden tunnistaminen

Keskustelunavaus 1a

Helena Mustikainen, Sitra

SITRA

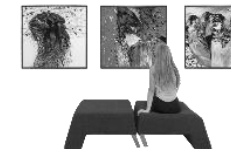
Blogisarja

- Laajentaa keskustelua taiteen ja kulttuurin merkityksestä
- KulttuuriVOS-keskustelunavaus 1: blogisarja ja tutkimuskooste
- Kirjoittajina taide- ja kulttuurialan edustajia ja tutkijoita, sekä yhteiskunnallisia päätöksentekijöitä
- Sarja jatkuu tammikuulle 2018
- Tähän mennessä ilmestynyt 14 blogia

Näkökulmia taiteen ja kulttuurin vaikutuksiin

Tutkitun tiedon kooste, toteutus yhteistyössä Turun Ammattikorkeakoulun Taikusydän-yhteyspisteen kanssa

Sosiaalinen hyvinvointi	Terveys	Oppiminen	Talous	Ympäristö	Kulttuurinen kestävyys
<ul style="list-style-type: none"> Sosiaalinen osallistuminen ja osallisuus Sosiaaliset taidot ja vuorovaikutustaidot Sosiaalinen pääoma Syrjäytymisen ehkäisy Kulttuurinen ja sosiaalinen moninaisuus Kriittinen ajattelu Aktiivinen kansalaisuus Elin- ja asuin-ympäristöjen kehitys 	<ul style="list-style-type: none"> Terveyttä edistävät ja hoitavat vaikutukset Kansanterveys Koettu terveys ja elämänlaatu Mielenterveys ja mielen hyvinvointi Hoitoympäristöt ja hoidon laatu Lääketieteen koulutus Työhyvinvointi 	<ul style="list-style-type: none"> Älylliset kyvyt ja akateeminen suoriutuminen Itsetuntemus, tunnetaidot ja sosiaaliset taidot Opetuksen ja koulutuksen tukeminen Elinikäinen oppiminen Organisaatioiden kehittyminen 	<ul style="list-style-type: none"> Kulttuuri toimialana ja työllistäjänä Kerrannais- ja läikkymisvaikutukset Kulttuuriturismi Alueiden ja kaupunkien kehitys Luovan talouden kehitys Säästöt julkisissa kustannuksissa 	<ul style="list-style-type: none"> Tiedon ja ymmärryksen lisääminen Esikuvan tarjoaminen Vaihtoehto kestäväan kulutukseen 	<ul style="list-style-type: none"> Kulttuurin roolit kestävässä kehityksessä Kulttuuri-perintö ja kulttuuri-identiteetti Kulttuurien moninaisuus ja ymmärrys

21.11.2017

12/2017

01/2018

Keskustelunavaus 1b

*Kai Lehikoinen,
Taideyliopisto, ArtsEqual-hanke*

SITRA

STOPS
DEAD
IN
ITS
TRACKS

STOPS
DEAD
IN
ITS
TRACKS

A young girl with braided hair, wearing a red t-shirt, is the central focus. She is holding a long, multi-colored ribbon (orange, blue, and white) that is flowing through the air. She has a focused expression. In the background, a woman in a black top is partially visible on the left, and another person in a blue shirt is on the right. The setting appears to be a gymnasium or a dance studio with a blue floor.

Kulttuuriset oikeudet, kulttuurihyvinvointi ja taiteen vaikutukset

Professori Kai Lehtikoinen

CERADA Center for Educational Research and Academic Development in the Arts

Taideyliopisto

SITRA, Helsinki 21.11.2017

ARTS
EQUAL

Taide

luovuuden teoreettista ja konkreettista ilmaisua

kulttuurista toimintaa, jota ohjaa sosiaalisesti rakentuneet käsitykset taiteesta, taiteen tekemisen menetelmistä ja aiheista (Wolff 1993)

ensisijainen tehtävä: tulla kohdatuksi taiteena

taiteella voi myös olla eettisiä, moraalisia, kasvattavia, terapeuttisia, terveyttä vahvistavia tai ratkaisuja etsiviä tehtäviä

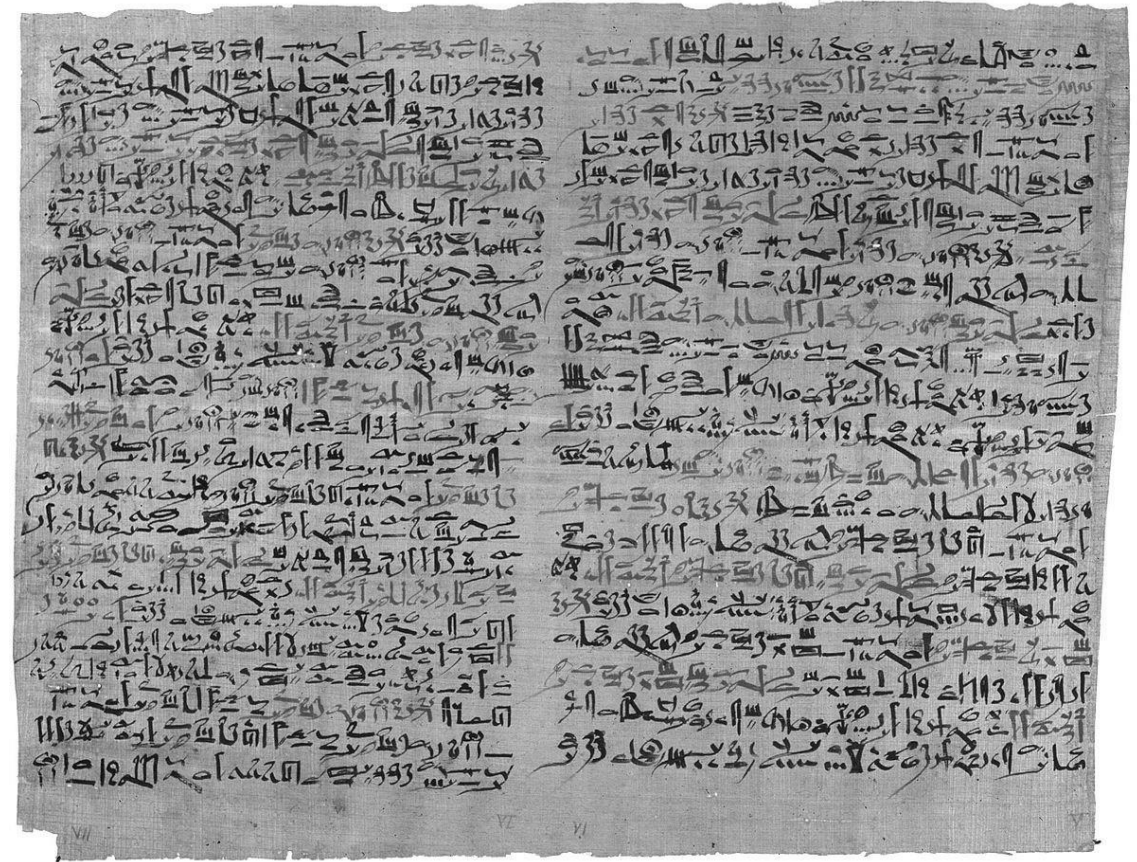
Taidekokemus keskeisenä

- edellyttää taiteen ydinsisältöjä, osaavia taiteilijoita ja taidekasvattajia
- syntyy taiteen kohtaamisessa ja taiteisiin osallistumisessa
- kyse taiteen saavutettavuudesta ja oppimisesta
- yhteiskunnallisesti vastuullinen taidetoiminta purkaa eriarvoisuuden mekanismeja ja on mukaansa ottavaa

Taiteen ja hyvinvoinnin välisistä yhteyksistä: historiallista perspektiiviä

- Egypti 3000 eaa: sanojen parantava voima (Pinch 2011)
- antiikin Kreikka 400 eaa: katharsis – taidekokemuksen puhdistava ja parantava vaikutus; äkkinäinen tunnetila tai kliimaksi, joka johtaa elämänhalun uudistumiseen, palautumiseen tai voimistumiseen (Aristotle)
- taide shamaanikulttuureissa (McNiff 2004)

**täydellistä fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia eikä vain
sairauden tai heikkouden puutetta
(WHO 1946)**

Terveys

**fyysinen, psyykinen, kognitiivinen,
emotionaalinen ja sosiaalinen kokonaisuus**

**arvokas resurssi koko yhteiskunnalle ja taloudelle
sisältää sekä psykososiaaliset että lääketieteelliset tekijät
edellyttää ihmisiltä omaa aktiivisuutta
(WHO 2013)**

Hyvinvointi

elintaso (Eriksson 1993; Townsend 1979)

koettua onnellisuutta (Campbell 1972, Easterlin, 1974; Frey et al., 2000; Clark, 1996)

vapautta ja mahdollisuuksia olla ja toimia (Sen 1999; Nussbaum 2011)

kokonaisvaltaista: having, loving, being (Allardt 1989; Allardt 1976)

ruumiillista, henkistä, sosiaalista ja taloudellista

moniulotteista, dynaamista, systeemistä ja aina suhteessa johonkin

henkilökohtaisesti koettua

Kulttuuri- hyvinvointi

kulttuuristen tarpeiden täyttymistä

kokemus siitä, että kulttuuri ja taide vahvistavat hyvinvointia

kulttuurisen ja sosiaalisen pääoman lisääntymistä sekä sen seurauksena ihmisen toimijuuden, kykyjen ja toiminnan vahvistumista

ilmiö, jossa kulttuuri ja taide kannattavat tai välittävät erilaisia hyvinvointiin liittyviä merkityksiä ja vaikutuksia

(Taikusydän 2017; Lehikoinen painossa)

Taide hyvinvoinnin vahvistajana ja kohtaamisen mahdollistajana

- ennaltaehkäisee yksinäisyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä
- vahvistaa sosiaalista pääomaa ja luottamuksen vahvistumista
- tukee identiteetin ja itsetunnon kehittymistä
- ylläpitää fyysistä terveyttä ja mielenterveyttä
- myötävaikuttaa viihtyisiin ja laadukkaisiin asuinympäristöihin
- mahdollistaa kohtaamisen ja eri kulttuurien välisten jännitteiden purkamisen
- tarjota voimaantumisen mahdollisuuksia erityisesti niille, joiden ääni ei kuulu yhteiskunnassa
- * • lisää työhyvinvointia

Kulttuuriset perusoikeudet

- oikeus osallistua taiteisiin ja kulttuuriin, kehittää itseään ja yhteisöään niiden avulla sekä mahdollisuus ilmaista itseään vapaasti
- turvattu perustuslaissa ja kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa
- kuuluvat kaikille – läpi elämänkaaren ja kaikissa elämäntilanteissa
- eivät toteudu yhdenvertaisesti

EQUALITY VERSUS EQUITY

In the first image, it is assumed that everyone will benefit from the same supports. They are being treated equally.

In the second image, individuals are given different supports to make it possible for them to have equal access to the game. They are being treated equitably.

In the third image, all three can see the game without any supports or accommodations because the cause of the inequity was addressed. The systemic barrier has been removed.

"hyvän poliittisen järjestelmän tehtävänä on antaa kaikille ihmisille, mitä he tarvitsevat tullakseen kyvykkäiksi elämään rikasta ja kukoistavaa inhimillistä elämää."

Martha Nussbaum

Kulttuuristen oikeuksien ja kulttuurihyvinvoinnin turvaamisesta

- kulttuuriset oikeudet ja kulttuurihyvinvointi huomioitavat maakuntastrategiassa, alueellisissa hyvinvointikertomuksissa, kuntien strategioissa, palvelulupauksissa ja hyvinvointikertomuksissa
- hyvinvointikertomukseen suositus: jokaiselle sote-alan asiakkaalle mahdollisuus osallistua kulttuurihyvinvointia vahvistaviin taide- ja kulttuuripalveluihin
- maakuntahallintoon henkilö vastaamaan kulttuurihyvinvoinnin suunnittelusta ja verkostoista; yhteistyötä kuntien kulttuuri- ja/tai hyvinvointikoordinaattoreiden kanssa
- kulttuuriset oikeudet ja kulttuurihyvinvointi kriteereiksi sosiaali- ja terveysalan palvelujen kilpailutuksessa
- taiteen prosenttiperiaatetta laajennettava sote-alalle kulttuurihyvinvointia vahvistavaan taidetoimintaan

Kulttuuristen oikeuksien toteuttaminen osaksi sote-palveluja

Kai Lehikoinen, Pauli Rautiainen

Oikeus osallistua taiteisiin ja kulttuuriin, kehittää itseään ja yhteisöään niiden avulla sekä mahdollisuus ilmaista itseään vapaasti ovat ihmisen kulttuurisia perusoikeuksia.

Moniammatillinen yhteistyö kulttuurialan ja sosiaali- ja terveysalan välillä kunnissa on osoittautunut toimivaksi tavaksi huolehtia ihmisten kulttuurisista perusoikeuksista ja vahvistaa heidän hyvinvointiaan. Kun vastuu sosiaali- ja terveyspalveluista siirtyy maakunnille, kulttuurinen hyvinvointi ja kulttuuriset oikeudet eivät saa unohtua sote-palveluja koskevassa päätöksenteossa.

kuva: Riikka Campomanes

Taide torjuu yksinäisyyttä

Heli Ansio, Patrick Furu and Pia Houni

Yksinäisyys on kasvava ongelma, jota voidaan torjua matalan kynnyksen onnistuvalla taide- ja kulttuuritoiminnalla.

Suomen aikuisväestöstä yksinäiseksi olonsa tuntee yli 400 000 henkilöä.

kuva: Juhli Miettinen

Oppilaan yhdenvertainen oikeus laadukkaaseen musiikinopetukseen peruskoulussa turvattava

Marja-Leena Juntunen

Suomalaisessa koulujärjestelmässä rehtoreiden asenteella on osoitettu olevan keskeinen merkitys sekä opetuksen valinnaisaineita, kerhotunteja että resurssien jakautumista koskeissa päätöksissä. Vaikka valtaosa rehtoreista näkee musiikin merkityksen oppilaiden kasvun ja kehityksen kannalta tärkeänä, musiikin asema peruskouluun oppilaineena on heikentynyt viime vuosina. Oppilaiden yhdenvertainen oikeus laadukkaaseen musiikin perusopetukseen taataan parantamalla opetuksen tasoa ja resursseja.

kuva: Marja-Leena Juntunen

Peruskoulu: Suomen suurin kulttuurikeskus

Eeva Anttila, Liisa Jaakonaho, Marja-Leena Juntunen, Mari Martin, Hanna M. Nikkanen, Riku Saastamoinen & Isto Turpeinen

Tutkimusten mukaan taide- ja kulttuurikasvatus vahvistaa lasten ja nuorten kulttuurista pääomaa ja vahvistaa toimivia aktiivisesti yhteiskunnassa. Siksi peruskouluista tulee

rakentaa Suomen suurin kulttuurikeskus, jossa laadukas ja monipuolinen taide- ja kulttuurikasvatus on tarjolla kaikille oppilaiden saatavilla.

kuva: Juhli Miettinen

Taide vahvistaa työhyvinvointia

Heli Ansio, Pia Houni, Piia Seppälä ja Jarmo Turunen

Työssä osuaminen ja muu työyhteisövoimien alihyötävät onnistuneen työpäivän ja yhteiskunnan. Taide toimintana työhyvinvointiin sekä tuottavuuden lähteenä suomalaisissa työpaikoissa on alihyötynyt mahdollisuus. Taide kuuluu kaikkiin ihmisyhteisöihin.

Toimenpidesuositukset

Tämän toimenpidesuosituksen tavoitteena on lisätä tietoa ammattitoimijoiden toteuttaman osallistavan toiminnan tarjoamista mahdollisista työpaikoilla. Monet työpaikat ovat perinteisesti ottaneet taide- ja kulttuuritoimintaa osaksi työhyvinvointia. Taiteilijat ja taide voivat toimia työyhteisön kehittäjinä ja hyvinvoinnin edistäjinä. Rohkaisemalla työyhteisöä osallistamaan taide- ja kulttuuritoimintaa mahdollisuuksiin.

- Käyttääkseen taide- ja kulttuuritoimintaa osallistavien toimintamallien kehittämiseksi.
- Tuottaa taide- ja kulttuuritoimintaa osallistavien toimintamallien kehittämiseksi.
- Tuottaa taide- ja kulttuuritoimintaa osallistavien toimintamallien kehittämiseksi.

- Tuottaa taide- ja kulttuuritoimintaa osallistavien toimintamallien kehittämiseksi.
- Tuottaa taide- ja kulttuuritoimintaa osallistavien toimintamallien kehittämiseksi.
- Tuottaa taide- ja kulttuuritoimintaa osallistavien toimintamallien kehittämiseksi.

Tulossa vielä 2017: Prosenttiperiaatetta laajentamalla kulttuurihyvinvointia sote-alan rakenteisiin

Kiitos!

kai.lehikoinen@uniarts.fi

Twitter: [kailehikoinen](#)

www.artsequal.fi

www.uniarts.fi

ARTSEQUAL

www.artsequal.fi

Rahoittaja

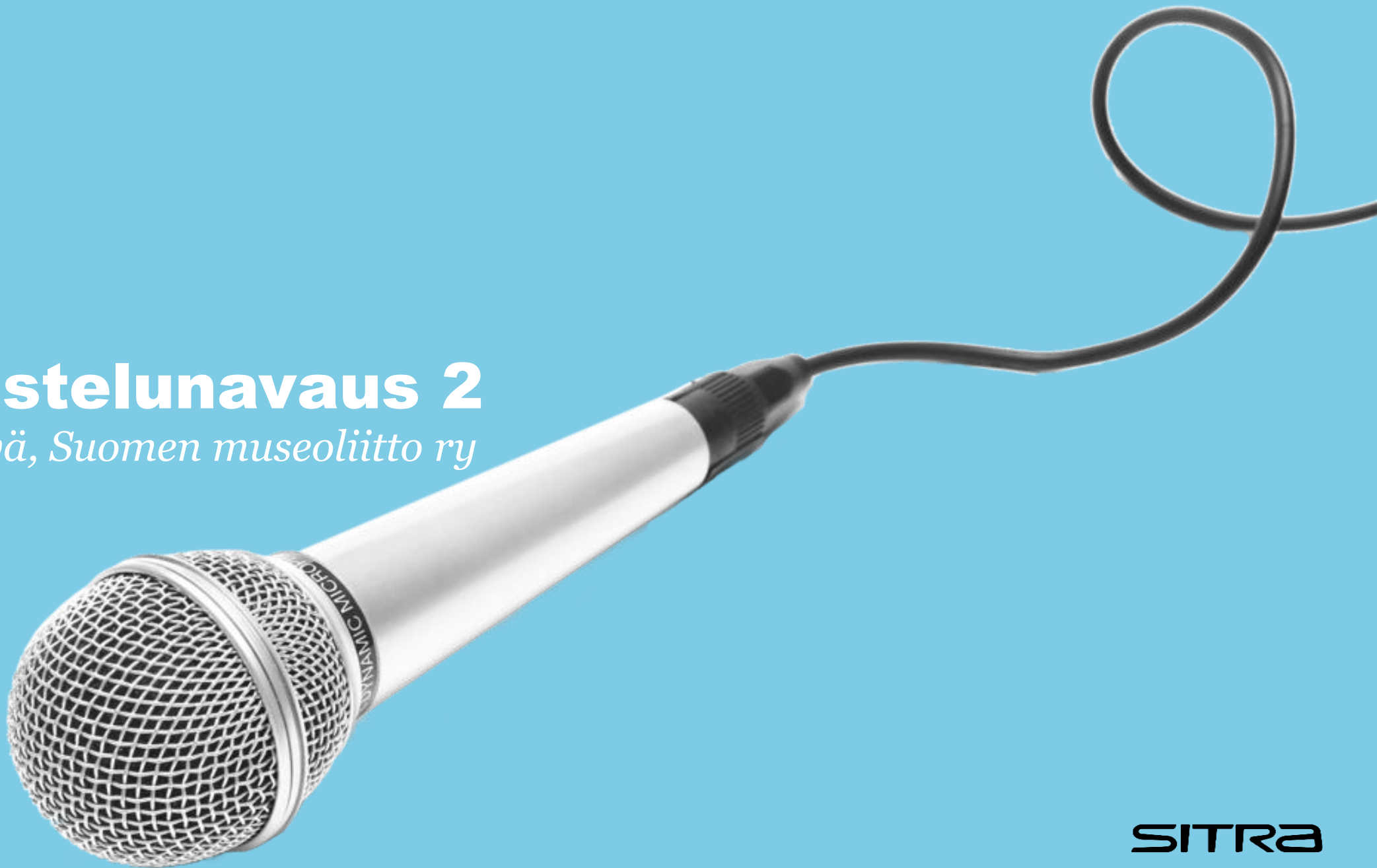

Konsortiopartnerit

Keskustelunavaus 2

Kimmo Levä, Suomen museoliitto ry

SITRA

Kulttuurialan yhteisen edunvalvontajärjestön KULTA:n perustaminen?

Sitran Kulttuuripoliittisia keskustelunavauksia

Kimmo Levä, Suomen museoliitto ry.

Paasitorni 22.11.2017

MIKÄ KULTA?

- Tavoitteena synnyttää perustaa taiteen ja kulttuurin tuottaja- ja tukioorganisaatioiden kattojärjestö, joka argumentoi koko alan puolesta
- tehtävänä vaikuttaa alan kokonaisrahoituksen positiiviseen kehitykseen sekä alan aseman vahvistamiseen yhteiskunnassamme

MIKSI KULTA?

- keskustelua alan yhteisen keskusjärjestön tarpeesta käyty jo 1990-luvulla
- koko alaa yhdistäviä, isoja kysymyksiä kattavaa, systemaattista vaikuttamisviestintää ja edunvalvontaa ei tällä hetkellä kootusti tehdä
- koko alan isoja kysymyksiä esille nostava yhteinen, vahva ääni puuttuu
- selkeä tilaus yhteiselle edunvalvonnalle, tiedon kokoamiselle ja vaikuttamisviestinnälle tunnistettu

KULTA OLISI

- kansallinen, taiteen ja kulttuurin tuki- ja tuottajaorganisaatioiden yhteinen ja vaikuttava ääni
- avoin, yhdistysmuotoinen toimija, joka edistäisi laajasti alan yhteisesti tunnistamia, edunvalvontaan ja vaikuttamiseen liittyviä koko alaa yhdistäviä tavoitteita
- alakohtaiset intressit ylittävä yhdistys

TEHTÄVÄ

- tehdä kulttuuripoliittisia keskustelunavauksia taiteen ja kulttuurin rahoituksesta ja vaikuttavuudesta
- tarjota alan yhtenäinen näkemys ja argumentit mm. siitä, mihin ala on menossa ja mitkä ovat sen tarpeet
- koota koko alaa kattavaa tietoa ja yhtenäistää alan terminologiaa
- tunnistaa koko alaa koskevat yhteiset, keskeiset tarpeet ja viestiä niistä selkeästi päättäjille
- kasvattaa koko alan tunnettuutta, vaikuttavuutta ja painoarvoa yhteiskunnassamme

MITEN KULTA-HANKE ETENEE?

- selvitetään perustamisedellytyksiä ja tarvetta kuulemalla alan keskeisiä toimijoita ja tutkitaan löytyykö riittävän laaja jäsenpohja järjestön perustamiselle
- esitellään hanketta alan toimijoille ja kuullaan näkemyksiä järjestön tehtävästä ja tavoitteista
- arvioidaan ja analysoidaan toimintaedellytykset
- selvitystyön aloitti VTM Lea Rintala 9.10.2017 Sitran vauhdittamana ja selvitys valmistuu 31.1. 2018 mennessä.

MITÄ MIELTÄ OLETTE?

- Onko kulttuurialan keskusjärjestölle mielestänne tarvetta ja tilausta?
- Mitkä ovat keskeisimmät vaikuttamisen tarpeet ja asiakokonaisuudet?
- Mikä tai mitkä ovat mielestänne koko alaa koskettavat tärkeimmät kysymykset ja puutteet, joita mikään taho ei edistä?
- Mitä muuta meidän on otettava kehittämisvaiheessa huomioon?

Keskustelunavaus 3

*Jussi Fredriksson, Flame Jazz ry &
Annamaija Saarela, Pirkanmaan festivaalit*

SITRA

Musiikin vapaan kentän rakenteet 2020-luvulla

Monigenreklubit ja Jazz Finland Live -verkosto

Nykytilanne

- Kentällä noin 3000 päätoimista ja yli 10000 sivutoimista vapaan kentän muusikkoa.
- Suomessa on 80-luvulta lähtien koulutettu jazz- ja kansanmusiikin maistereita ja tohtoreita -> taiteellinen laatu kansainvälistä huipputasoa.
- Ei yhtäkään vakavaraisesti toimivaa klubia tai konserttijärjestäjää
- Suomen tilanne kansainvälisesti poikkeuksellinen – erityisesti pohjoismaisessa vertailussa (vrt. Tanskan klubitukimalli yli 4M€/vuosi)
- Suomi on ollut kansainvälisen musiikkiyhteisön ulkopuolella koko itsenäisyytensä ajan – tuonti on osa vientiä.

VAKA-raportti 2011

- Esittävän musiikin vapaa kenttä on toiminnallinen kokonaisuus, joka muodostuu esiintyvistä taiteilijoista, välittävästä portaasta ja konserttijärjestäjistä.
- Kentällä toimii noin 2500 päätoimista ja lähes 10 000 sivutoimista taiteilijaa .
- Esiintyviä ryhmiä on noin 5000, joista valtaosa toimii projektiluontoisesti.
- Vapaa kenttä kattaa kaikki musiikin muodot ja tyyllilajit. 80-90 prosenttia kentän toimijoista edustaa rytmimusiikkia sen eri muodoissa. Vapaan kentän muusikoiden palkkataso on merkittävästi matalampi kuin kuukausipalkkaisilla muusikoilla.
- Vapaan kentän konserttitoiminta keskittyy voimakkaasti pääkaupunkiseudulle, sillä alan klubi- ja kiertuetoiminta on lähes täysin markkinaehtoista.
- Vapaan kentän julkinen tuki on vähäistä, ja se jakautuu epätasaisesti toimijoiden kesken. Julkiset ja yksityiset tuet vapaalle kentälle ovat noin 9% kentän liikevaihdosta.

Monigenreklubit

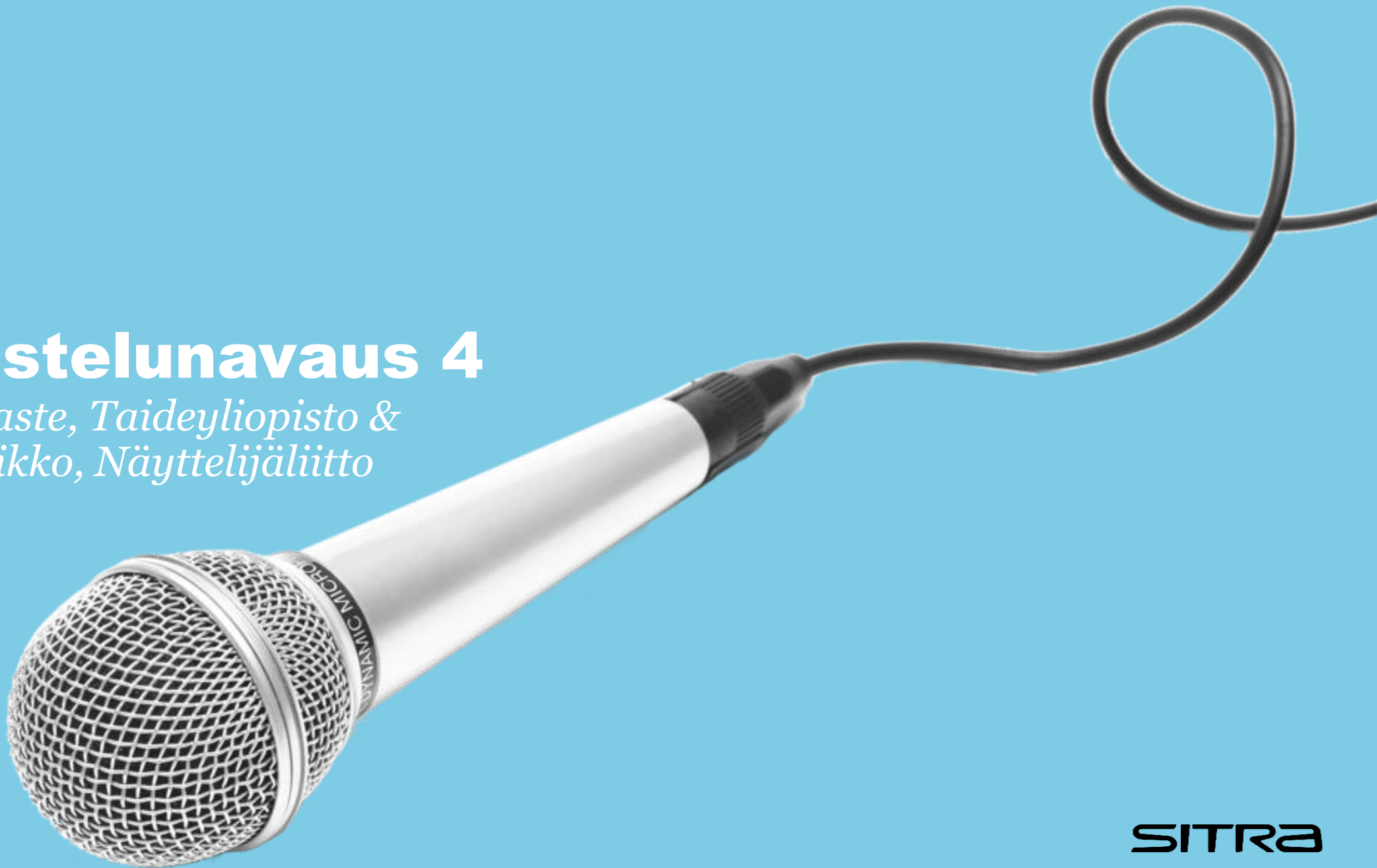
- Asianmukaiset puitteet jazz- ja kansanmusiikin, klassisen musiikin sekä muiden taidemusiikin muotojen kamarimusiikilliseen esitystoimintaan.
- Eri genreille yhteinen infrastruktuuri -> kustannustehokas tuotantotapa, laaja vaikuttavuus.
- 4-5 klubia suuriin kaupunkeihin (Oulu, Tampere, Turku, Helsinki...).
- Helsingissä Yrjönkadulla referenssinä G Livelab
- Klubijärjestelmän rakentaminen luo Suomeen aivan uuden kulttuuripalvelun -> taiteenlajien diversiteetti paranee
- Järjestelmän myötä Suomi verkostoituu osaksi eurooppalaista musiikkiklubien verkostoa -> vuorovaikutus edistää musiikkivientiä

Jazz Finland Live

- Klubijärjestelmää täydentävä työkalu pienempiä paikkakuntia varten -> alueellisuus.
- Konserttijärjestäjillä ei omia seiniä -> kustannustehokas tuotantotapa.
- Tuotannot toteutetaan yhteistyössä teatterien, klubien, ravintoloiden, konserttisalien, laivayhtiöiden yms. kanssa.
- Järjestelmä sovellettavissa taidemusiikin eri genreille (Ethno Finland Live, Music Finland Live?).
- Suomen Jazzliitto, Muusikkojen liitto ja Musiikin edistämissäätiö käynnistivät pilotin vuonna 2016 opetus- ja kulttuuriministeriön erillisrahoituksella. Tulokset erinomaisia.
- Pilotti on sovellus Tanskan kolmikantaisesta klubitukimallista; tuen saamisen edellytyksenä on kunnan tuki.
- 13 kuntaa mukana verkostossa vuonna 2017.

Keskustelunavaus 4

*Saana Lavaste, Taideyliopisto &
Elina Kuusikko, Näyttelijäliitto*

SITRA

Freelancerin

<https://youtu.be/HLBen7Bxw4Q>

SITRA

Kulttuurin myönteisten vaikutusten esilletuominen

Liisa Hyssälä & Jouni Backman, Sitra

SITRA

”Huutavan ääni korvessa”

Kokemuksia ja kommentteja yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta

Liisa Hyssälä ja Jouni Backman

”Tieto lisää tuskaa”

Miten vähentää päättämisen tuskaa tietoa lisäämällä?

Luo

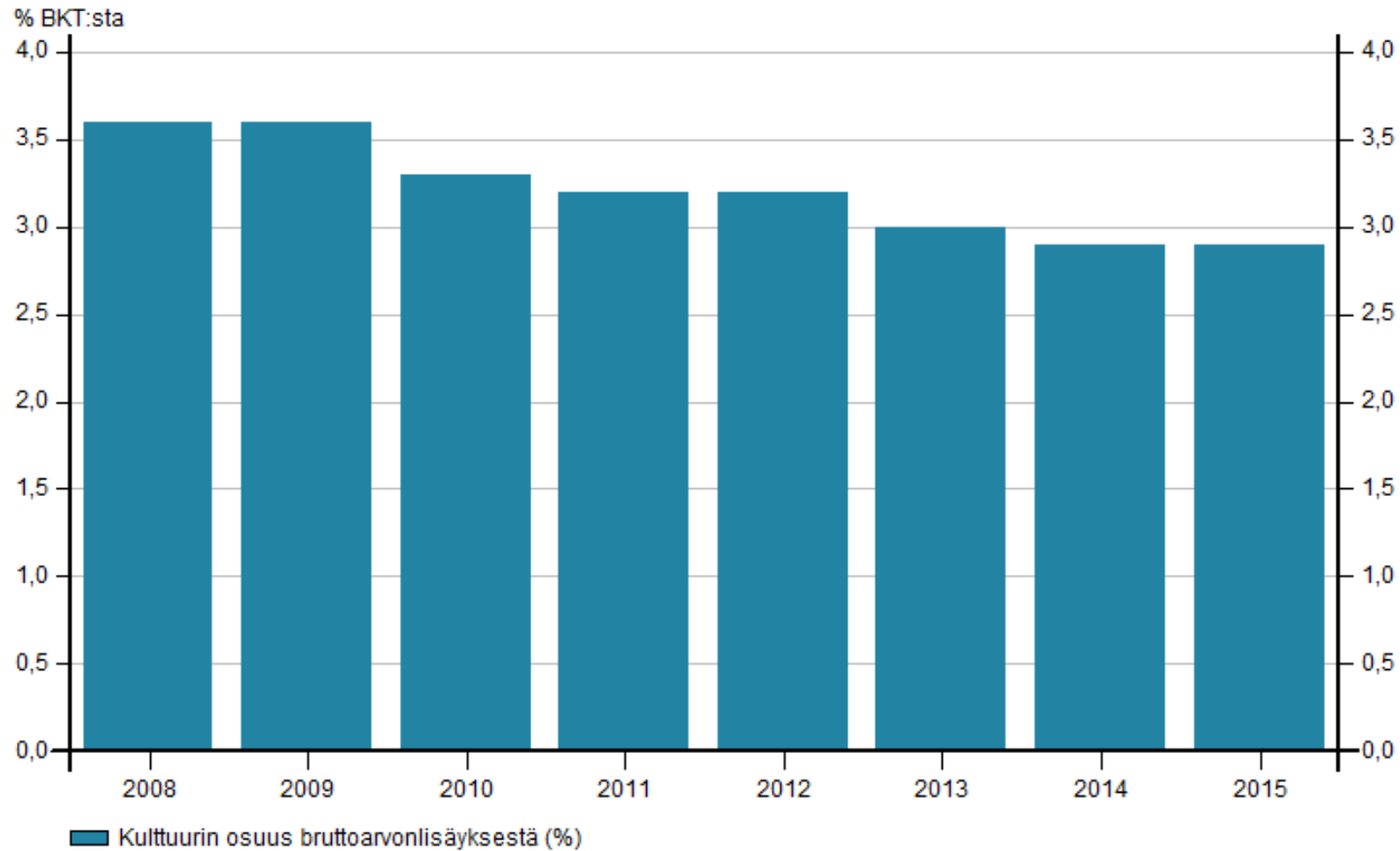
Luovu

uus

SITRA

Luovuus

Kulttuurin osuus bruttokansantuotteesta 2008-2015

- **Kuka?**
- **Miten?**
- **Mitä?**
- **Milloin?**
- **Kenelle?**

Kuka?

- ”Luotettava henkilö”, mielellään entuudestaan tuttu
- ”Vertaisverkon” hyödyntäminen eli yhteys entuudestaan yhteisen tutun kautta
- Yleensä ”sama taso” eli johtaja/johtaja, asiantuntija/asiantuntija, mutta ei välttämätöntä eli hierarkian voi (Suomessa) ohittaa
- Tavattaessa mukana voi olla tarvittaessa varsinainen asiantuntija/asiantuntijat

Miten?

- Keskeisimpien vaikuttajien kanssa tehokkainta henkilökohtainen tapaaminen
- Tiivistetty aineisto etukäteen ja täydennys tapaamisessa sekä sen jälkeen
- Aiheesta riippuen voidaan koota useampia saman tahon henkilöitä (esim. poliitikkoja, avustajia, virkamiehiä) yhtä aikaa tapaamiseen (resurssitehokkuus)
- Aineisto sekä kirjallisesti, että sähköisesti
- Jos tapaaminen ei onnistu, puhelukin parempi kuin pelkkä aineiston lähettäminen
- Sähköpostitulva valtava, erotuttava joukosta (selkeys, konkreettisuus, hyödyllisyys)
- Ei lobbausta, vaan asiantuntija-apua, joka auttaa valmistelijaa / päätöksentekijää
- Julkisuuden kestävä: Vaikuttamistyön oltava hyvin avointa ja eettisesti korkeatasoista

Mitä?

- Lyhyt taustoitus (asioiden taustat eivät päättäjille välttämättä selviä, siksi myös ”for the dummies”-versio mukaan)
- Tiivis, selkeä kuvaus asiasta, konkreettinen ehdotus/kannanotto ja kommentit jo julkisuudessa olleisiin kysymyksiin/väitteisiin
- Ei pajatson tyhjennystä kerralla, vaan annosteltava kerralla pureskeltaviksi paloiksi
- Valmistelua/päätöksentekoa helpottavat valmiit muotoilut (lakipykälät, momenttikohtaiset määrärahaesitykset, perustelutekstit yms.)
- Viestintää tukevat välineet mukana (slogan, hissipuhe)
- Tausta-aineistot erikseen (linkkeinä ym.)

Milloin?

- Mäkihyppyn tavoin tyyli tärkeää, mutta ratkaisevaa ponnistuksen ajoitus
- Vaalikauden taite tärkein ajankohta (hallitusohjelma sitoo neljäksi vuodeksi)
 - Puolueiden vaaliohjelmien valmistelu syksyllä ja päätöksenteko tammi-helmikuussa
 - Ministeriöiden tulevaisuuskatsauksien valmistelu kevät-kesä ja valmistumien alkusyksystä
 - Puolueiden hallitusohjelmatavoitteet helmi-maaliskuu
 - Hallitusohjelmaneuvoittelut huhtikuu
- Yksittäisten lakien osalta
 - Valmisteluvaihe olennaisin (ennen hallituksen esitystä)
 - Eduskuntakäsittelyssä valiokuntavaihe
- Vuosikello
 - Kehysriihi alkuvuodesta nykyisin tärkeämpi kuin budjettiriihi elokuussa
 - Hallituksen valmistelu pääosin keväällä, eduskunnan päätöksenteko syksyllä

Vaikuttaminen tehokkainta valmisteluvaiheessa

- Uuden lain/asetuksen valmistelee ao.ministeriö
- Valmistelu voi pohjautua työryhmätyöhön (johon voi vaikuttaa)
- Valmistelussa kuullaan asiantuntijoita ja eri tahojen näkemyksiä (lausuntopyynnöt tms.)
- Poliittinen yhteensovitus ministerityöryhmissä tai avustajien kesken (tärkeä vaihe vaikuttamiselle, ei julkista)
- Eduskunnan päätöksen valmistelee ao. valiokunta, joka kuulee asiantuntijoita (listauksen tekee valiokuntaneuvos)

Kenelle?

- Eduskunta
- Hallitus
- Ministeriöt
- EU
- Puolueet
- Keskeiset työmarkkinajärjestöt
- Keskeisten tiedotusvälineiden päätoimittajat/pääkirjoitustoimittajat ja erikoistoimittajat

Eduskunta

- Eduskuntaryhmät
 - Puheenjohtaja
 - Valiokuntaryhmät
 - Pääsihteeri
- Valiokunnat
 - Puheenjohtaja
 - Valiokuntaneuvos

Asiantuntijakuuleminen valiokunnissa

- Valiokunta kuulee pääsääntöisesti useita asiantuntijoita
- Asian valmistellut ministeriö vastaa asian esittelystä
- Asiantuntijalistauksen tekee valiokunnan ja sen puheenjohtajan evästämänä valiokuntaneuvos
- Kuulemisessa (valiokunnan kokouksessa) asiantuntijat (yleensä yhtä aikaa, voi joutua odottelemaan pitkäänkin eteisessä) esittävät suullisesti asiaan oman näkemyksensä ja vastaavat edustajien kysymyksiin
- Tavallisesti asiantuntijan lausunto jaetaan etukäteen kirjallisesti valiokunnan jäsenille (ei siis kannata käyttää aikaa sen ääneen lukemiseen)
- Kannattaa keskittyä olennaiseen eli pääviesteihin: Mikä esityksessä on hyvää, mikä huono ja mitä/miten pitäisi muuttaa. Esitys ja lyhyt perustelu, ei luentoja
- Voi kommentoida myös toisten kuultavana olevien asiantuntijoiden sanomisia
- Valiokuntien kokoukset eivät julkisia, mutta asiakirjat tulevat julkisiksi asian käsittelyn jälkeen ja ovat luettavissa netissä
- Muodollinen esitystapa (seisaaltaan, puhutellaan ”arvoisa pj ja edustajat, esitystekniikka OK)

Hallitus

- Pääministeri
 - Valtiosihteeri
 - Erityisavustajat
- Ministerit
- Ministerityöryhmät

Ministeriöt

- Pääministeri
 - Valtiosihteeri
 - Erityisavustajat
- Virkamiehet
 - Kansliapäällikkö

21.11. Paasitorni

klo 16.00-19.00

Kulttuuripoliittiset

keskustelunavaukset

Kiitos osallistumisesta!

Arvostamme palautettasi <http://screen.io/kulttuurivos>